

KORKYT ATA
UNIVERSITY

«Бекітемін»

Коркыт Ата атындағы Қызылорда
университеті

Басқарма Төрағасы – Ректор

Каримова Б.С.

Қазан

2023 ж.

«Biological Sciences» журналына
мақала жариялау
ЕРЕЖЕСІ

Қызылорда, 2023

Құжат туралы мәлімет

1. Дайындаған: Редакциялық-баспа бөлімі.
2. «Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» ҚеАҚ Басқарма Төрағасы-ректорының 30-қазан № 430-а бұйрығымен бекітілген және енгізілген.

МАЗМҰНЫ:

Анықтамалар мен қысқартулар	
1. Жалпы ережелер	
2. Редакциялық саясат және журналдың бағыттылығы	3
3. Журналдағы жарияланымға қойылатын талаптар	4
4. Журнал редакциясына түскен ғылыми мақалалардың сараптамалық қорытындысы және рецензиялау	5
5. Қолжазбаларды рәсімдеу жөнінде авторларға арналған басшылық	8
Қосымшалар	12

Анықтамалар және қысқартулар

Осы Ережеде келесі қысқартулар қолданылады:

Қорқыт Ата атындағы ҚУ–Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті.

ҒТАХР – ғылыми-техникалық ақпараттың халықаралық рубрикаторы

ҒТАМР – ғылыми-техникалық ақпараттың мемлекеттік рубрикаторы

DOI – Digital Object Identifier, Идентификатор цифрового объекта, сандық объектінің идентификаторы

1. Жалпы ережелер

Осы Ереже Қазақстан Республикасы Ақпарат және Қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде тіркелген, Мерзімді баспасөз басылымын, ақпарат агенттігін және желілік басылымды қайта есепке қою туралы куәлігі бар. № KZ21VPY00066484 (есепке алу күні 16.03.2023.) «Biological Sciences» журналында ғылыми мақалаларды әзірлеп, жариялау тәртібін белгілейді.

Осы Ереже:

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 12 қаңтардағы №20 бұйрығымен (ҚР БҒМ 2020 жыл 30-сәуірдегі өзгертулер мен толықтырулар енгізілген № 170 бұйрығына сәйкес және 01.01.2021 жылдан бастап қолданысқа енгізілген 2-тармақтағы өзгерістер мен толықтырулар, ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің м.а. 09.01.2023 жылдың (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізілген) № 7 бұйрығымен) бекітілген Ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдар тізбесіне қосу үшін ғылыми басылымдарға қойылатын талаптарға сәйкес әзірленді.

2. Журналдың редакциялық саясаты және бағыттылығы

«Biological Sciences» жылына 4 рет шығады, ол отандық және шетелдік ғалымдардың ғылыми жұмыстары туралы ақпараттарды және ғылыми конференция материалдарын, ғылыми-әдістемелік мақалалар, жастардың ғылыми шығармашылығын, университет өмірі туралы ақпараттарды қамтиды.

«Biological Sciences» журналының басты бағыты:

1. Биология саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулер;
2. Биологиялық және экологиялық білім беру.

«Biological Sciences» журналының редакциялық саясатының міндеттері:

ғылыми зерттеулердің сапасын жоғарылатуға, іргелі және қолданбалы озық ғылым жетістіктерін енгізу үшін ғылыми әлеуетті анықтауға ықпал ету; ғалымдар мен жас зерттеушілерге өз зерттеулерінің нәтижелерін жариялау мүмкіндігін беру;

Биология және экология ғылымдары бойынша ең өзекті перспективті және қызықты бағыттарға назар аудару;

отандық және шетелдік ғалымдардың өзара іс-қимылдарын қамтамасыз ету және жарияланымдарға тарту, зерттеушілер арасында пікір алмасуларды жолға қою.

Барлық тараптардың (редакторлар, авторлар, рецензенттер) өзара қарым-қатынастары жарияланымдар әдебіне қойылатын талаптарды қадағалауға негізделеді.

Мақалаларда келтірілген нақты материалдарға авторлар жауап береді.

Жариялануға қабылданған қолжазбалар авторларға қайтарылмайды.

Рецензиялау нәтижелері бойынша теріс баға алған және журналдың редакциялық алқасымен мақұлданбаған материалдар жарияланбайды және авторларға қайтарылмайды. Редакция қабылданбаған материалдарды сақтамайды.

3. Журналдағы жарияланым әдебіне қойылатын талаптар

Журналда жариялауға материалдар дайындау процесіне қатысатын барлық тараптар: авторлар, сараптық комиссия, рецензенттер, редакциялық алқа мүшелері – жарияланым әдебіне қойылатын төмендегі талаптарды қадағалауы тиіс.

Журналдың редакция алқасы редакциялау жұмысында беделді халықаралық журналдардың мақалаларды сараптау жөніндегі озық тәжірибелерін ескереді. Ғылыми жарияланымның сапасын арттыруда мақала жариялауда плагиатты пайдалану, нақты емес деректерді пайдалану, негізсіз мәліметтерді келтіру және т.б. келеңсіз жағдайларды болдыртпау немесе алдын алу жөнінде редакция алқасы жұмыс жасайды.

Редакция алқасы, сонымен қатар баспа жұмысына қатысатын тұлғалар халықаралық қоғамдастықпен қабылданған этика ережелері мен стандарттарын сақтауы тиіс және осындай әрекеттердің алдын алу үшін барлық орынды іс-шараларды пайдалануы қажет. Редакция алқалары еш уақытта заңнан тыс әрекеттерді (плагиат, манипуляция, бұрмалау) қолдамайтын болады және барлық күшін салып, осындай әрекеттердің алдын алуға тырысады.

Журналдың ғылыми бағыттарының бас редакторы шешім қабылдаған кезде редакциялық алқа мүшелерімен және рецензенттермен кеңесе алады, олар келесі ережелерді басшылыққа алады:

- ұсынылған қолжазба туралы ақпараттарды автор, рецензенттер, әлеуетті рецензенттер, басқа редакциялық кеңесшілерден, қажет болғанда баспагерден басқа ешкімге ашпау;

- авторлар ұсынған материалдарды бағалау кезінде кемсітушілікке жол бермеу;

- қажеті болмаса, авторлардан қабылданған материалдар туралы ақпараттарды авторлар, рецензенттерден басқаларға ашпау,

- зерттеулерде лайықсыз қылықтарға жол берілген мақалаларды анықтап, жариялауды болдырмаудың ақылға қонымды шараларын жасау, мұндай келеңсіздіктерді жою;

- лайықсыз ғылыми-зерттеу қылықтары туралы фактілерді немесе мәлімдемелерді нақтылау;

- түзетулерді, түсіндірмелерді, теріске шығаруларды және қажет болса кешірім сұрауды жариялауға дайын болу;

Баспа үдерісінде авторлар келесі ережелерді басшылыққа алады:

- жала, авторлық құқық, заңдылық және плагиатқа қатысты негізгі заңды талаптарды ескере отырып, толық сәйкестікте жұмыс істеу;

- түпнұсқа зерттеу бойынша атқарылған жұмыстардың шынайы нәтижелерін беру және оның маңыздылығын объективті зерделеу. Мақалада жұмыстың тексерілуін қамтамасыз ететіндей жеткілікті мазмұн болуы тиіс. Жалған немесе әдейі қате пайымдаулар материалды қабылдамауға немесе жарияланған мақаланы теріске шығаруға себеп бола алады;

- Қолжазбаны бірмезгілде басқа басылымға ұсыну әдепсіз қылық ретінде қабылданады. Автор журналға бұрын жарияланған мақаланы ұсынбауы тиіс;

- ұсынылған материалдың толық түпнұсқалығына кепілдік беру. Басқа авторлардың еңбектерін немесе пайымдауларын пайдаланған жағдайда тиісті библиографиялық сілтемелер немесе үзінділер ұсынуы тиіс;

- кез - келген түрдегі плагиатқа жол бермеу. Қабылдау үшін мақаланың мәтіні кемінде 80% өзіндік түпнұсқалыққа ие болуы тиіс;

- автодәйексөздеу (өзін өзі дәйексөздеу) қағидаларын қадағалау, атап айтқанда: егер материал элементтері бұрын басқа мақалада, оның ішінде «**Biological Sciences**» журналында жарияланса, автор неғұрлым бұрынғы жұмысына сілтеме жасауы тиіс. Авторларға өзін өзі дәйексөздеу деңгейін 0–10% аралығында қадағалау ұсынылады;

- мақала авторларының саны 5 адамнан артық болмауы тиіс;

- өз жұмыстарын қаржыландыру туралы ақпараттарды, сондай-ақ өз қолжазбаларының нәтижелеріне немесе интерпретациясына ықпал еткендер ретінде қабылдануы мүмкін үшінші тараптардың мүдделері бар екені туралы мәлімдеу;

- журналдың ғылыми бағыттары бойынша жауапты редакторларға еңбегіндегі елеулі қателік немесе дәлсіздік туралы хабарлау және мақаланы алып тастау немесе түзету үшін үнемі байланыста болуды қамтамасыз ету.

Редакциялық алқа мүшелерінің мақалалары әр нөмірде 1 мақаладан аспауы керек;

Журналдың әрбір нөміріндегі бір автордың мақалаларының саны жеке-дара және/немесе бірлесіп жазылған 2 (бір) мақаладан аспауы тиіс.

4. Журнал редакциясына түскен ғылыми мақалаларға сараптамалық қорытынды беру және рецензиялау

«**Biological Sciences**» журналында жариялау үшін ғылыми мақалаларға сараптамалық қорытынды беру және рецензиялау басылымның ғылыми-теориялық жоғары деңгейін ұстау және ең құнды, өзекті (перспективті) ғылыми жұмыстарды іріктеу мақсатында жүргізіледі.

Сараптамалық комиссия материалдарды кері қайтаруға және автор(лардан)дан оларды ғылыми мақалаларға қойылатын талаптарға сәйкес болуын қадағалауға құқылы.

Жарияланатын материалдардың сапасын қамтамасыз ету және авторлық құқық-ты қадағалау мақсатында барлық түскен материалдар көшіріп пайдаланбағандығын анықтау үшін тексеруден өтеді. Бағдарлама бойынша тексеруді университеттің жауапты қызметкері - «жүйенің негізгі әкімшісі» жүргізеді, тек содан соң ғана рецензиялауға жіберіледі.

Өз мақалаларын «**Biological Sciences**» журналында жариялауға жіберетін авторлар, осы арқылы мақаланы жариялауға, мақаланың мета-деректерін (авторлардың аты-жөні мен олардың мақалаға қосылған жерлері, аннотациялар, кілт сөздер, библиографиялық тізім) интернет желісіндегі журнал сайтында ашық қолжетімділікте орналастыруға, мақала мәтінін (оның ішінде сілтемелер, библиографиялық ақпараттар т.с.с.) осы деректер міндетті түрде берілуі керек тұлғалар мен ұйымдарға жарияланымды дәйексөздендіру мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін және авторлар мен журналдың дәйексөздік индексін арттыру мақсатында басқа тұлғаларға беруге өзінің келісімін білдіреді, сондай-ақ ұсынылған мақалалар басқа журналдарда жариялауға берілмегендігін растайды.

Редакция қолжазбалардың сараптамалық бағалау мен рецензиялау процедурасынан өтуін есепке алады.

Мақала авторы(лары) материалды «**Biological Sciences**» журналының КЕАҚ Басқарма Төрағасы-ректорының бұйрығымен құрылған сараптамалық комиссияның қарауына жібереді. Өз кезегінде Сараптамалық комиссия мүшелері мақаланың рәсімдеу ережелеріне сәйкестігін тексереді.

Сараптамалық қорытындыны бекітілген сараптау комиссиясы құрамындағы кез-келген ғалым (мақала мазмұнына ғылыми бағыты сәйкес келген ғалым) бере алады. Сараптамалық қорытынды хаттама түрінде (1-Қосымша) және сараптау комиссиясы мүшесінің еркін түрде жазып, қол қойған және мекеменің хатшысы растап мөр басқан қорытындысы (2-Қосымша) түрінде болады.

Сараптамалық қорытынды алғаннан кейін автор мақаланы, авторлар туралы ақпаратты (үш тілде), сараптама қорытындысын vestnik.korkyt.kz сайты арқылы жүктейді (нұсқаулықта көрсетілген). Бұл ретте Сараптамалық комиссия мақаланың журнал бейініне, рәсімдеу талаптарына сәйкестігін анықтайды

Редакцияға келген мақала ғылыми бағытына сәйкестігін жауапты редактордың басшылығымен редакциялық ұжым тексеріп, мақаланы қабылдау, қабылдамау жөнінде шешім шығарылады.

Жауапты хатшы қабылданатын мақалаларды авторларға арналған нұсқаулық бойынша техникалық рәсімдеуде көрсетілген талаптарға сәйкестігін қадағалаған соң антиплагиат бағдарламасында тексереді (Антиплагиат бағдарламасында тексеру талабы «Антиплагиат жүйесін пайдалану Ережесінде» толығымен келтірілген.) Түпнұсқалығы 80% - дан жоғары болған мақала рецензиялауға жіберіледі.

Рецензиялау тәртібі мақалаларды берудің және рецензиялаудың онлайн жүйесі арқылы жеке электрондық сайтпен «Жасырын рецензиялау» арқылы жүзеге асырылады.

Рецензенттер келесі қағидаларды басшылыққа алады:

- жала, авторлық құқық, заңдылық және плагиатқа қатысты негізгі заң талаптарын ескере отырып, журналдың;

- қарауға ұсынылған қолжазбалардан алынған жарияланбаған материалдарды автордың жазбаша келісімінсіз жеке зерттеулерінде пайдаланбау;

- жауапты хатшылармен келісілген рецензиялау мерзімін қадағалау;

- ұсынылған қолжазбадағы зерттеулерді рецензиялауға өзінің құзыретсіздігін сезінсе немесе қолжазбаны жуық арада қарау мүмкін емес деп тапса жауапты хатшыларды хабардар етіп, өзін рецензиялау процесінен шығару;

- рецензиялауға алынған кез келген материалды құпия құжат деп қарау, оның мазмұнын ашпау және жауапты редакторлардан басқа ешкіммен талқыламау;

- рецензиялауға берілген материалдарға объективті баға беру. Рецензенттер өз пікірлерін айқын әрі дәлелді түрде білдіруі тиіс;

- редакциялық алқа мүшелерінің, жауапты хатшыларының назарын кез-келген қаралатын қолжазба мен кез-келген жарияланған басқа жұмыс арасындағы елеулі ұқсастықтарға немесе сәйкестіктерге аудару.

Рецензиялау процедурасы келесі кезеңдерден тұрады:

1. Мақалаларды рецензиялау үшін ғылыми мамандарға, ғылыми мақаланың тақырыбына неғұрлым жақын ғылым докторына, ғылым кандидатына немесе PhD-на жіберіледі.

2. Мақаланы рецензиялау мерзімі нақты жағдайға қарай өзгеруі мүмкін, бірақ 4 аптадан аспауы тиіс.

3. Рецензияланатын жұмыстың авторы немесе қосалқы авторы, сондай-ақ, автор жұмыс істейтін бөлімшенің ғылыми дәрежедегі ғалымдарына, PhD ізденушілерінің ғылыми жетекшілері және қызметкерлері рецензент бола алмайды. Рецензияларды редакциялық алқа талқылайды және олар қолжазбаны қабылдау немесе кері қайтаруға негіз болады.

4. Рецензия ғылыми мақаланы объективті бағалауы және оның ғылыми және әдістемелік жетістіктері мен кемшіліктерін жан-жақты талдауды қамтуы тиіс. Рецензиялауды рецензенттер мақаланың ғылыми құрылымы бойынша жалпы ақпарат беретін арнайы критерийлермен белгіленген кесте бойынша сайтта толтырады (Қосымша 3).

Рецензияда қысқаша бағалануы тиіс:

–жұмыстың жалпы ғылыми деңгейі;

–атауы және оның мақала мазмұнына сәйкестігі;

–тақырыптың өзектілігі;

–ғылыми жаңашылдығы,

–ұсынылған тұжырымдардың практикалық маңыздылығы;

–жұмыстың құрылымы;

–жұмыста пікірталастық және/немесе қате қағидалардың болуы;
мақаланың оң жақтары, не кемшілігі нақты немен тұжырымдалады, автор қандай түзетулер мен толықтырулар енгізуі тиіс;
сондай-ақ, қолжазбаны жариялауға болатыны не мүмкін еместігі туралы рецензенттің пікір айтуы.

Рецензиялардың мазмұн көшірмелері редакция сараптамалық қорытынды алғаннан кейін бір апта ішінде автор(ларға)ға жеткізіледі.

Пысықтау үшін авторға жіберілген мақала түзетілген түрде, мақалада белгіленген түзетулерімен, 10 күн ішінде қайтарылуы тиіс.

Автор редакцияның кеңестерін ескергісі келмесе немесе орындай алмаса мақалаларды кері қайтару құқығын өзінде қалдырады.

Рецензиялардың түпнұсқалары «Biological Sciences» журналының редакциясында үш жыл бойына сақталады. Оның ішінде құзыретті органдардың сұраныстары бойынша беру үшін.

5. Қолжазбаларды рәсімдеу жөнінде авторларға арналған басшылық

«Biological Sciences» журналында мақала жариялау үшін дайын ғылыми жұмысты автор(лар) vestnik.korkyt.kz сайтындағы Онлайн мақала жіберу жүйесі арқылы, арнайы нұсқаулықты пайдаланып жіберуге болады. Мақала Windows 10 оперативті жүйесіндегі Word форматында Times New Roman шрифтінде жазылуы қажет (Осы талапта жазылмаған мақала автоматты түрде қабылданбайды). Жарияланым тілдері – қазақша, орысша, ағылшынша.

Автор мақаланы сөздердің өзара үйлесімділігін қадағалай отырып, биология ғылымдары мен білім беру саласындағы заманауи іргелі, қолданбалы мәселелері бар ғылыми жаңалықтар мен практикалық құндылықтарды, сондай-ақ академиялық адалдық принциптерін сақтай отырып орындауы қажет.

- мәтінді, ойларды, гипотезаларды, қорытындыларды, әдістерді, зерттеу нәтижелерін, кестелерді, кодтарды, суреттерді және басқа авторларға және мәтінді пайдалану дереккөзіне сілтеме жасамай жұмыстарды пайдалану және (немесе) иелену, сондай-ақ басқа тілден аударылған мәтінді пайдаланумен қоса мағынаны өзгертусіз сөздерді және пікірлерді синонимдік ауыстырумен басқа авторлардың мәтінін пайдалануға болмайды;

- жоқ дереккөздерге сілтеме жасау, дәйексіз деректерді және (немесе) нәтижелерді, жазуларды немесе олар туралы хабарламаларды ұсынбайды;

Мақалада жүргізілген жұмыстың (ғылыми зерттеулердің) нәтижелері болуы керек. Мақаладағы дәйексөз тізімінде тек рецензияланған әдебиет көздері, мақала құрылымына сәйкес DOI индексін иемдеген ақпарат көздері болуы тиіс.

Теориялық ғылыми мақалалар абстракция, синтез, талдау, индукция, дедукция, формализация, идеализация, модельдеу сияқты әдістерімен зерттеулер нәтижелерін қамтуы тиіс. Логикалық заңдар мен ережелер басым мәнге ие болуы қажет.

Эмпирикалық сипаттағы ғылыми еңбектерде бірқатар теориялық әдістер қолданылғанымен, олар биология ғылымында қолданылатын өлшеу, бақылау, эксперимент әдістеріне көбірек сүйенуі керек.

Сонымен қатар, мақалада жаңа ғылыми нәтижелер, ережелер, ұсынымдар мен қорытындылар болуы қажет. Жиынтық биология бойынша жаңа ғылыми жетістік ретінде айқындалған жаңа, ғылыми негізделген теориялық, ғылыми-зерттеу нәтижелерінен немесе қазақстандық ғылымның дамуына үлес қосатын ғылыми негізделген шешімдерден тұруы тиіс.

Ішкі бірлігінің болуын, мақалада барлық бөлімдері мен ережелері логикалық түрде өзара байланысты болуын; ғылыми ережелер, алынған нәтижелер мен ұсынымдар мақалада қойылған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес болуы қажет.

Мақала құрылымы мен безендірілуі:

1) Мақала көлемі 6-12 бет аралығында болуы тиіс (әдебиеттер тізімі мен аннотацияларды қоспағанда 6 беттен кем болмау керек).

2) Мақаланы құру схемасы: беті – А4, кітаптық бағдар, туралау – ені бойынша. Сол жақ, үстіңгі және төменгі жақтарындағы ашық жиектері – 2,5 см, оң жағында – 2,0 см. Шрифт: тип – Times New Roman, өлшемі (кегль) - 12

- МРНТИ индексі – бірінші жолы, жоғарыдан, сол жақта (<http://gnti.ru/>) .

- DOI индексі (журнал редакциясында беріледі);

- Мақала атауы – ортасына қалың қаріппен (12 шрифт).

- Автордың (лардың) аты-жөндерінің бірінші қарпі мен тегі – ортаға, қалың қаріппен (11-шрифтпен, авторлар саны - 5-тен артық болмауы тиіс);

- Ұйым, қала, елдің толық атауы (егер авторлар түрлі ұйымдарда жұмыс істесе авторлардың тегінің жанына бірдей таңба және тиісті ұйымды қою қажет, авторлардың электронды поштасы, орсид номері түсуі қажет) – ортаға, курсив.

- **Андатпа** түп нұсқа тілінде (150-300 сөз; мақала құрылымын сақтай отырып), өлшемі (кегль) – 11

- **Тірек сөздер** – қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде (3-5 сөз/сөз тіркестері), өлшемі - (кегль) 11.

- **Негізгі мәтін** (12 шрифт, аралық интервал - 1, «азат жол» - 1,25 см) құрылымы:

3) **кіріспе:** тақырыптың таңдалуын негіздеу, тақырыптың немесе мәселенің өзектілігі, объектіні, тақырыпты, мақсаттарды, міндеттерді, әдістерді, тәсілдерді, гипотезалар мен жұмыстың маңыздылығын анықтау.

4) **зерттеу материалдары мен әдістері:** материалдар мен жұмыс барысы сипаттамасынан, сондай-ақ пайдаланылған әдістердің толық сипаттамасынан тұруы тиіс.

Әр иллюстрациямен жазу өлшемі (кегль – 11) болуы керек. Суреттер анық, таза, сканерленбеген болуы керек. Сызбалар мен кестелердің атаулары 11 қалың қаріппен. Кестенің көрсеткіштері 11 қаріппен ресімделеді.

Мақалада мәтінде сілтемелер бар формулалар ғана нөмірленеді. Жалпыға мәлім аббревиатуралар мен қысқартуларды қоспағанда, барлық аббревиатуралар мен қысқартулар мәтінде бірінші рет қолданылған кезде ашып жазылуы тиіс.

Мәтінде сілтемелер төртбұрышты жақшада көрсетіледі. Сілтемелер мәтінде қатаң нөмірленуі керек. Мәтіндегі әдебиеттерге бірінші сілтемеде [1] нөмірі, екіншісінде [2] және т.б. жарияланбаған жұмыстарға сілтемелерге жол берілмейді. Рецензияланбаған басылымдарға сілтеме жасаудың қажеті жоқ.

5) **нәтижелер/талқылау:** зерттеу нәтижелерін талдау және талқылау келтіріледі.

6) **қорытынды/қорытындылар:** осы кезеңдегі жұмысты қорытындылау; автор айтқан ұсынылған тұжырымның ақиқатын растау. Қорытындылар белгілі бір ғылыми саладағы зерттеу нәтижелерін жалпылау үшін, ұсыныстарды немесе одан әрі жұмыс істеу мүмкіндіктерін сипаттай отырып қолданылуы керек. Жұмысты қаржылық қолдау туралы ақпарат мақаланың соңында көрсетіледі

7) **Әдебиеттер тізімі** (өлшемі (кегель) – 11, пайдаланылған әдебиеттер саны – 15-тен кем болмауы қажет). Әдебиеттер тізімін екі нұсқада ұсыну қажет: біріншісі – түпнұсқа тілінде, екіншісі – латын транслитерациясы (транслитерация <https://translit.ru/> сайты) арқылы, латын әріптерімен жазылады. Мақаладағы дәйексөз тізімінде мақаланың ғылыми бағытына сәйкес келетін әдебиет көздері және DOI индексі бар әдебиеттер болуы тиіс (немесе URL адресі болуы тиіс) (үлгі-4-қосымша). Әдебиеттер реттік номері сілтемеге сәйкес тік жақшада нөмірленеді.

Орыс және қазақ тілдеріндегі әдебиеттер тізімін рәсімдеу стилі ГОСТ 7.1-2003 "Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Жалпы талаптар және құрастыру ережелері" талабына сәйкес жазылады.

8) авторлар туралы мәліметтер: (автор(лар)дың аты-жөні, ұйымның толық атауы, қаласы, елі, байланыс деректері: телефон, эл.пошта, Orcid ID) 3 тілде. Егер авторда Orcid идентификаторы болмаса, Orcid идентификаторына мына сілтеме бойынша тіркелу қажет: <https://orcid.org/>.

9) Редакцияға келіп түскен мақаланың рәсімделуі талапқа сай болса, антиплагиат бағдарламасынан өткізіледі. Түпнұсқалылығы 80% - дан жоғары көрсеткіште болған мақала редакция құрамының қарауына жіберіледі. Ал 80% - дан төмен болған мақала автордың толықтыруына жіберіледі. Ал, екінші рет өткізілген жағдайда тиісті көрсеткіш болмаса жарияланымға қабылданбайды (Антиплагиаттан 1-ші рет өткізу құны – 1500 тг, сол мақаланы 2-ші рет өткізу – 1000 тг). Резеңценттердің оң пікірінен соң мақала журналға қабылданып, авторға төлем жасау жөнінде хабарлама жіберіледі. Автор төлемақының түбіртегін редакцияның электронды почтасына жіберуге міндетті (Biological_Journal@korkyt.kz).

Мақаланың құны: биология ғылыми бағыты бойынша бір мақаланың құны 5000 теңгені құрайды.

«Biological Sciences» журналының редакциясы әр номердің соңғы PDF нұсқасын университет сайтына және Халықаралық <https://crossref.org/> CROSSREF сайтына салудан бұрын әрбір авторға өз мақалаларын тексеру үшін 3 күн уақыт береді. Авторлардың пікірі, жауабы және т.б. қабылданғаннан кейін ғана журнал сайтқа салынады. Одан кейінгі авторлар ескертуі қабылданбайды және редакция қателікке жауап бермейді.

Төлем мәліметтері

Университет мекенжайы: 120014, Қазақстан Республикасы, Қызылорда қаласы, Әйтеке би көшесі, 29а.

ҒЖБМ ҚЕАҚ Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті

«Қазақстан Халық Банкі» АҚ.

СТН 331000037638

БСН 960540000620

ЖСК KZ 276017201000000125

БСК HSBKKZKX

Бк-16

ТТК-859

ЕНГІЗІЛДІ (ЖАСАЛДЫ):

Редакциялық-баспа
бөлімінің басшысы

 Абуова Н.А. 30.10.23
колы мерзімі

КЕЛІСІЛДІ:

Басқарма мүшесі – Ғылыми
жұмыстар және халықаралық
байланыстар жөніндегі
проректор

 Бурибаева М.А. 30.10.23
колы мерзімі

Бас редактор

 Омаров Қ.Ә. 30.10.23
колы мерзімі

Құқықтық қамтамасыз ету және
мемлекеттік сатып алу басқармасы

 Ильясова С.М. 30.10.23
колы мерзімі

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті сараптамалық
комиссиясы отырысының

ХАТТАМАСЫ № _____
« _____ » _____ 20 _____ ж.

Қатысқандар:

Комиссия төрағасы _____
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

Комиссия мүшелері _____
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

Комиссия хатшысы _____
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

Сарапшы _____

(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

республикалық ғылыми-әдістемелік «Biological Sciences» журналында
жариялау үшін _____

автордың(лардың)ғылыми дәрежесі, аты-жөні

« _____ »

(мақаланың атауы)

мақаласы туралы хабарламасы тыңдалды.

Сарапшылардың сұрақтары, ескертпелері, наразылықтары, ұсыныстары:
материал журнал бейініне, қолжазбаны рәсімдеуге қойылатын талаптарға сай
келеді. Бұл мақалада Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік құпиялар
туралы» қолданыстағы Заңының 3 тарауы 12 бабында көзделген мәліметтер
жоқ.

Шешім қабылданды: Сараптамалық _____

автордың(лардың)ғылыми дәрежесі, аты-жөні

« _____ »

(мақаланың атауы)

мақаласын ашық баспасөзде жариялау мүмкін деп санайды.

Комиссия төрағасы
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

(қолтаңба)

Комиссия мүшесі
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

(қолтаңба)

Комиссия мүшесі
(ғылыми дәрежесі, аты-жөні)

(қолтаңба)

Автор(лар) _____
(Автор(лар)дың ата-жөні)

(Мақала атауы)

тақырыбында жазылған мақаласына

САРАПТАМАЛЫҚ ҚОРЫТЫНДЫ

Мақаланың мазмұны, ғылыми жаңалығы, зерттеу материалдары мен әдістер, зерттеу нәтижесі мен талдау көрсеткіштері жайлы қысқаша мәлімет келтірілуі тиіс.

Пікір беруші:

Қолды растаймын:

Хатшы:

«Biological Sciences journal» журналына түскен мақалаға рецензия беру

РЕЦЕНЗИЯ

Мақала атауы	
Рецензент: ТАӨ, ғылыми дәрежесі, атағы, қызметі	
Күні:	

Мазмұнын бағалау

Зерттеу объектісі

	Нақты және дәл анықталған
	Нақтылана түсуі тиіс
	Түсініксіз, қайта қаралғаны жөн
Рецензент пікірі:	

Теориялық негіз және түсіндірмелер

	Автор бірегей көзқарас білдірген
	Алдыңғы зерттеулерге жеткілікті дәйексөз келтірілген
	Өзге зерттеулерден дәйексөз келтірілмеген
	Теориялық фон жоқ немесе айқын емес
Рецензент пікірі:	

Ұсынылған ақпарат және мәліметтер

	Жаңа, бірегей
	Белгілі ақпаратты толықтырады және кеңейтеді
	Белгілі болған ақпаратты қайталайды
	Айқын емес
Рецензент пікірі:	

Зерттеу әдісі

	Жақсы негізделген және келісілген
	Негізделуі жеткіліксіз және қайта қаралуы тиіс
	Әдіс айқын емес
	Мұндай жұмыс түріне қажет етілмейді
Рецензент пікірі:	

Проблемаларды шешу және нәтижелерді талдау

	Өте жақсы негізделген
	Жеткілікті негізделген
	Нашар негізделген, қайта қаралуы керек

	Айқын емес және/немесе мүлдем дәйексіз
	Сапаттамалы жұмыс
Рецензент пікірі:	

Форманы бағалау

Атауы

	Айқын және дәл
	Қайта қаралуы керек
Рецензент пікірі:	

Тілдік стилі

	Өте жақсы
	Жеткілікті дәрежеде еркін
	Түсінікті
	Түсіну қиын
Рецензент пікірі:	

Кестелер, графиктер, т.б.

	Қолайлы
	Қайта қаралуы керек
	Жоқ / қажет емес
Рецензент пікірі:	

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

	Қолайлы
	Қайта редакциялануы керек
Рецензент пікірі:	

Аңдатпа

	Сәйкес
	Қайта редакциялануы керек
	Қайта қаралуы керек
Рецензент пікірі:	

Қорытындылар

	Ұсынылған түрде жариялауға болады
	Өзгерістер енгізіп қабылдауға болады
	Елеулі өзгерістермен қабылдауға болады
	Қабылдамау, бірақ қайта ұсынуға мүмкіндік жасау
	Қайта ұсыну мүмкіндігінсіз қабылдамау

Рецензенттің пікірі:	

СЫРДАРИЯ ӨЗЕНІ АВАНСАҒАСЫНЫҢ СУЛЫ-БАТПАҚТЫ ӨСІМДІКТЕРІНІҢ БИОЛОГИЯЛЫҚ ӘРТҮРЛІЛІГІ

Байкенжеева А.Т., биология ғылымдарының кандидаты, доцент
ainur.20@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-6114-3978>

Құрманбаев Р.Х., биология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор
rakhat@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-0299-3494>

Тоқтағанова Г.Б., PhD
gulzhas@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-9191-9703>

Сыздыкова Э. К., 2-ші курс магистранты
Sizdikova_elvi@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6710-0415>

*Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті,
Қызылорда қ., Қазақстан*

Аңдатпа. Қызылорда облысының табиғи байлықтарының бір қайнар көзі-өсімдіктер әлемін жете зерттеп, алуантүрлі табиғи қорларын тиімді пайдаланып, оларды әрі қарай сақтап, көбейтіп, сирек кездесетін, жойылуға таянған түрлері мен бірлестіктерін қорғау үшін өсімдіктерді танып білудің орны ерекше.

Тірек сөздер: Сырдария өзені, сулы-батпақ, өсімдік, биологиялық әртүрлілік

Кіріспе. Арал теңізі өткен ғасырдың ортасынан бастап түрлі экологиялық жағдайларға байланысты тартыла бастағаны белгілі.

Негізгі мәтін

Зерттеу материалдары мен әдістемесі.

Зерттеу нәтижелері және оларды талқылау.

Кесте, суреттерді рәсімдеу үлгісі

1-кесте – Сырдария өзенінің сулы-батпақ жерлерінің авансағасында жиі кездесетін туыстар мен тұқымдастар

№	Тұқымдас	Саны	Туыс	Саны
1	Chenopodiaceae	28	Atriplex	4
			Salsola	3
			Petrosimonia	3
2	Asteraceae	15	Artemisia	3
3	Poaceae	12		
4	Fabaceae	6		
5	Superaceae	7	Scirpus	4
6	Polygonaceae	5		
7	Tamaricaceae	5	Tamarix	5

Қорытынды.

Әдебиеттер:

[1] Сырдария өзені авансағасының сулы-батпақты жерлерінің биоалуандылығы. М.О. Оспанов, Қ.Ж. Стамқұлова редакторлығымен. – Алматы, 2012.– 68б.

[2] Флора Казахстана. – Алма-Ата.: Наука, 1956 – 1966. – Т. 1-9. – 42 – 48 с

[3] Черепанова, С.К. Сосудистые растения СССР. – Л.: Наука, 1981.–509 с

References:

- [1] Syrdaria özeni avansağasynyñ sulybatpaqty jerleriniñ bioaluandylyğy. M.O. Ospanov, Q.J. Stamqūlova redaktorlygy men. – Almaty, 2012.– 68 b.[in Kazakh]
[2] Flora Kazahstana. – Alma-Ata.: Nauka, – 1956-1966. – Т. 1-9. – 4248 s [in Russian]
[3] Cherepanova, S.K. Sosudistye rastenia SSSR. –L.: Nauka, 1981. – 509 s [in Russian]

**БИОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗНООБРАЗИЕ ВОДНО-БОЛОТНЫХ РАСТЕНИЙ
АВАНДЕЛЬТЫ РЕКИ СЫРДАРЬЯ**

Байкенжеева А.Т., кандидат биологических наук
Курманбаев Р.Х., кандидат биологических наук
Токтаганова Г.Б., PhD
Сыздыкова Э.К., магистрант 2-го курса

*Кызылординский университет имени Коркыт Ата,
г. Кызылорда, Казахстан*

Аннотация. Одним из источников природных богатств Кызылординской области является разнообразие ее растительного мира, изучение и эффективное использование природных ресурсов региона, их дальнейшее сохранение и воспроизводство, также особое место занимает изучение и определение редких и исчезающих видов растений для разработки мер по их защите.

Ключевые слова: река Сырдарья, водно-болотные угодья, растительность, биологическое разнообразие.

**BIOLOGICAL DIVERSITY OF WETLAND PLANTS
OF THE SYRDARYA RIVER**

Baikenzheyeva A.T., candidate of biological sciences
Kurmanbaev R.H., candidate of biological sciences
Toktaganova G.B., PhD
Syzdykova E.K., 2nd year master's student

Korkyt Ata Kyzylorda University, Kyzylorda city, Kazakhstan

Annotation. One of the natural wealth sources of Kyzylorda region is the diversity of its flora, the study and efficient use of the region natural resources, their further conservation and reproduction, and also the study and identification of rare and endangered plant species to develop measures for their protection.

Keywords: Syrdarya river, wetlands, vegetation, biodiversity.....

Авторлар туралы ақпарат